

Kącik Porad Obywatelskich

Jak uzyskać mieszkanie z zasobów gminy?

Osobom, które nie mają własnego mieszkania, nie mają środków na zakup mieszkania na tzw. wolnym rynku, albo nie stać ich na wynajem lokalu od prywatnego właściciela może pomóc państwo.

W naszym kraju zapewnianie obywatelom mieszkań należy do zadań gminy. Gmina jest zobowiązana, zgodnie z ustawą, do zapewniania osobom o niskich dochodach lokali socjalnych i zamiennych. Niestety uzyskanie takiego mieszkania nie jest łatwe - gminy przeważnie posiadają niewielką liczbę wolnych mieszkań stanowiących tzw. mieszkaniowy zasób gminy, a chętnych na ich uzyskanie jest dużo. Procedury na ogół trwają więc bardzo długo, a oczekiwanie na lokal to zwykle kwestia lat, a nie miesięcy.

Zasady przyznawania mieszkań z zasobów gminnych określają dwa zasadnicze akty prawne:

■ Ustawa z 21 czerwca 2001 o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie kodeksu cywilnego (Dz.U. nr 71, poz. 733)

■ Uchwała Rady Miejskiej lub Rady Gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania lub ostatniego stałego zameldowania osoby starającej się o mieszkanie z zasobów gminy.

Kto może starać się o mieszkanie z gminy?

W myśl art. 21 Ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i zmianie kodeksu cywilnego rada gminy

uchwała: wieloletnie programy gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, zasady wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym zasady i kryteria wynajmowania lokali, których najem jest związany ze stosunkiem pracy, jeżeli w mieszkaniowym zasobie gminy wydzielono lokale przeznaczone na ten cel.

Szczegółowych przepisów dotyczących zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy należy więc szukać w przepisach w/w ustawy oraz w uchwałach rady gminy, które szczegółowo określają, komu gmina może wynająć lokale. Lokale te dzielimy na kilka typów:

■ Lokal zwykły – może nadawać się do zamieszkania od razu, czasem jednak trzeba go wyremontować na własny koszt. Dostają je ci, którzy są najwyżej w tabelce punktowej ustalonej w uchwale Rady Miejskiej,

■ Lokal socjalny - musi nadawać się do mieszkania i być na tyle duży, by na jednego mieszkańca przypadało co najmniej 5 m² powierzchni pokoju, a gdy osoba mieszka sama – w sumie 10 m². Może mieć obniżony standard (np. łazienkę na klatce schodowej).

W pierwszej kolejności lokal socjalny dostaną osoby eksmitowane, spełniające pewne warunki, które sprawdzi sąd wydając wyrok eksmisyjny. Prawo do takiego lokalu otrzymują: kobiety w ciąży, małoletni, niepełnosprawni, ubezwłasnowolnieni oraz osoby sprawujące nad nimi opiekę, obłożnie chorzy, emeryci i renciści spełniający kryteria do otrzymania pomocy społecznej, bezrobotni.

Zasady, którymi rządzi się przyznawanie mieszkań komunalnych są różne dla każdej gminy i regulują je uchwały Rady Gminy. Dlatego też starania o mieszkanie z gminy należy rozpocząć od dokładnej analizy uchwał Rady Gminy, w której staramy się o mieszkanie.

Uchwała Rady Gminy dotycząca zasad wynajmowania mieszkań komunalnych powinna określać między innymi:

- wysokość dochodu gospodarstwa domowego, uzasadniająca oddanie w najem lokalu na czas nieoznaczony i lokalu socjalnego,
- warunki zamieszkiwania, kwalifikujące wnioskodawcę do ich poprawy,
- kryteria wyboru osób, którym przysługuje pierwszeństwo zawarcia umowy najmu lokalu na czas nieoznaczony i lokalu socjalnego,
- warunki zamiany mieszkań komunalnych oraz zamiany pomiędzy najemcami mieszkań komunalnych, a osobami zajmującymi lokale, np. w spółdzielniach mieszkaniowych, a także tryb załatwiania wniosków o najem oraz sposób poddania tych spraw kontroli społecznej.

Starając się o mieszkanie z gminy należy pamiętać, że nawet dwie sąsiadujące ze sobą gminy mogą mieć całkowicie różne kryteria przydziału lokali. O przyznaniu gminnego lokum mogą myśleć tylko Ci, którzy spełniają rygorystyczne kryteria, najważniejsze z nich, to:

■ **Kryterium dochodowe** – punktem odniesienia jest tu wysokość dochodu kandydata na najemcę (limit maksymalny, po którego przekroczeniu mieszkanie komunalne nie przysługuje). Z reguły określa się ją, jako stosunek (wyrażony w procentach) do najniższej emerytury. Nie ma jednolitych dla całej Polski kryteriów dochodowych, które uprawniałyby do starania się o mieszkanie komunalne. Maksymalny limit dochodu gmina ustala indywidualnie w swojej uchwale - a różnice pomiędzy sąsiadującymi miastami mogą wynosić nawet kilkadziesiąt złotych miesięcznie,

■ **Kryterium zamieszkania** – tzw. zasada domicylu to obowiązek co najmniej kilkuletniego zamieszkania lub zameldowania na terenie gminy, w której staramy się o lokal komunalny. Ma to utrudnić łatwy przepływ osób starających się o mieszkania komunalne z jednej gminy do drugiej.

Osoba ubiegająca się o mieszkanie z gminy (a także jej małżonek) nie może mieć żadnego innego tytułu prawnego do

mieszkania, czyli umowy najmu, użyczenia, czy własności.

Gminy ustalają również swoje preferencje (np. preferują osoby w trudnej sytuacji życiowej, którzy żyją w ciasnocie - w przeludnionym mieszkaniu bez wygód), a także ekstra warunki dla niektórych kandydatów, np. wychowanków domów dziecka, niepełnosprawnych, osób eksmitowanych z prawem do lokalu socjalnego.

Osoby, które chciałyby uzyskać od gminy najem mieszkania komunalnego i spełniają wymagane przez gminę kryteria, powinny złożyć wniosek o najem mieszkania w wydziale lokalitywnym swojej gminy. Należy zapytać wcześniej urzędników gminnych o dokumenty wymagane przy składaniu wniosku (np. kopia dowodu osobistego, zaświadczenie, że od kilku lat pracuje się na terenie gminy, zaświadczenie o wysokości dochodu itp.) We wniosku należy określić rodzaj lokalu, o jaki się staramy. Uchwała Rady Gminy opisuje dokładnie, jaki jest tryb załatwiania wniosków o najem mieszkania komunalnego, kolejność rozpatrywania wniosków, a także zasady weryfikacji osób oczekujących. Należy znać te regulacje, by na czas dostarczyć niezbędne dokumenty (najczęściej do 31 sierpnia, bo wnioski są rozpatrywane raz w roku we wrześniu) i uzupełniać

na bieżąco każdą zmianę danych. Po złożeniu wniosku pozostaje czekanie. O tym, kto znajdzie się na liście, a w przyszłości otrzyma mieszkanie, decyduje w zdecydowanej większości gmin system punktowy.

Pod uwagę brane są m.in.: stosunki społeczne w dotychczasowym miejscu zamieszkania (np. patologia), stan zdrowia wnioskodawcy lub osób wspólnie z nim zamieszkujących (np. chory potwierdzony przez lekarza specjalistę), stan rodzinny, warunki rodzinne i mieszkalne w dotychczasowym miejscu zamieszkania (np. mieszkanie z byłym małżonkiem, w lokalu o bardzo złym stanie technicznym) bezdomność, wychowankowie placówek oświatowo – wychowawczych i innych form opieki zastępczej (osoby do 30 roku życia), okres oczekiwania (im więcej lat tym więcej punktów), sposób korzystania z dotychczasowego lokalu. Osoba oczekująca na przyznanie lokalu może na piśmie lub osobiście zwracać się z prośbą do Komisji o podanie informacji dotyczącej aktualnego miejsca na liście osób oczekujących i realizacji poszczególnych etapów załatwienia jej sprawy.

Mimo, że proces starania się o mieszkanie z gminy jest trudny i zazwyczaj trwa dosyć długo, to spełniając wymagane kryteria zdecydowanie warto podjąć trud pozyskania takiego lokalu.

Dariusz Urbański

Biuro Porad Obywatelskich w Debrznie

Stowarzyszenie

"Na Rzecz Rozwoju Miasta i Gminy Debrzno"

ul. Ogrodowa 26

77 - 310 Debrzno

tel. +48 59 833 57 50, +48 59 833 71 49

fax +48 59 833 71 79

www.bpo.stowdeb.pl

